

**Universitetet och läraren i
utmanande undervisningssituationer
– vad säger juridiken?**

Ruth Mannelqvist & Nina Nilsson Rådeström
Juridiska institutionen

Ruth

Nina

2

Regler som styr universitet och högskolor

Myndighetsregler

Arbetsrätt

Diskrimineringsregler

Universitetets egna interna regler

Upphovsrätt

2016-08-23

3

Rättsliga utgångspunkter

- Utbildning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
- Studentinflytande, god studiemiljö samt ej diskriminering
- Självständiga studenter med förmåga till kritiskt förhållningssätt
- Universitetet som myndighet – offentlighet och kommunikation

2016-08-23

4

Juridiken omkring läraren

Företräder universitetet

*"I en lärares arbetsuppgifter får det ingå att ha hand om utbildning eller forskning samt administrativt arbete. Till en lärares uppgifter hör också att följa utvecklingen inom det egna ämnesområdet och den samhällsutveckling i övrigt som har betydelse för lärarens arbete vid högskolan."
3 kap. 1 § högskolelagen*

Arbetstagare
God arbetsmiljö

2016-08-23

5

Om något går snett...

Hur mycket ska man tåla och vad kan man göra som lärare?

- Stöd från arbetsgivaren
- Disciplinära åtgärder (varning eller avstängning) samt avskiljande

2016-08-23

6

En vanlig dag på jobbet...

Lena

2016-08-23 7

Fredagen den 9 september kommer läraren Lena till universitetet. Det är dags för kursens första föreläsning och Lena kopplar in sin dator för att hålla sin presentation.

Föreläsningen startar och några minuter in i föreläsningen räcker en student upp handen. Lena ger denne ordet varpå studenten påpekar att det som Lena sade nyss inte stämmer överens med det som hon sade förra gången hon höll sin föreläsning. Studenten läser därefter upp ett citat som denne påstår att Lena sagt den 4 maj kl 13.52. Lena förstår att studenten har spelat in den föreläsningen och uttalar strängt att ***”jag vill inte att ni spelar in mina föreläsningar!”***

8

?

Upphovsrätt:
Läraren
bestämmer?!

Universitetets egna
interna regler:
Om studenten har
behov av stöd – rätt
till ljudupptagning

Diskriminerings-
regler:
Alla studenter
ska inkluderas

9

Utanför föreläsningssalen står en grupp studenter och väntar på Lena. De framför först lite försynt att de tycker att kursen inte borde examineras genom en salstentamen eftersom det inte står i överensstämmelse med kursens pedagogiska upplägg. Lena invänder och säger att det alltid har varit en **salstentamen** och att det inte kommer att bli någon ändring i framtiden. Diskussionen fortsätter och blir allt hårdare, och det hela slutar med att Lena går därifrån, och känner sig både trängd och upprörd.

10

?

Regler som styr universitet och högskola:

Krav på kursplan där formerna för bedömning av studenternas prestationer ska finnas.

Studentinflytande??

Universitetets egna interna regler: kursplan ska finnas på plats en månad före kursstart. Ska innehålla former för examination. Kan inte bytas under kursens gång!

Studentinflytande?

11

På samma kurs finns två andra undervisande lärare, Mats och Karin, som tillsammans håller kursens seminarier. En grupp studenter mejlar på **fredag eftermiddag** frågor till dessa båda lärare. Frågorna handlar om måndagens seminarium och studenterna skriver att det är avgörande för om de ska klara av seminarieuppgifterna inför seminariet att de får svar på sina frågor **senast söndag morgon**. Karin, som ska resa bort under helgen, ser e-brevet men anser inte att de behöver svara. Den andra läraren, Mats, blir emellertid väldigt stressad över mejlet, men tycker samtidigt att frågorna hade kunnat besvaras bäst av den andra läraren. Han ringer därför till Karin, som dock inte svarar. Han bestämmer sig därför att ägna ett antal timmar på lördagen för att försöka besvara gruppens komplicerade frågor.

När Mats på lördag eftermiddag ringer upp studenten som e-postat för att kunna besvara frågorna kräver studenten att Mats **svarar skriftligt** i ett mejl. När Mats uppger att det går fortare att svara muntligt säger studenten att denne behöver meddela de andra gruppmedlemmarna och därför behöver ett skriftligt svar.

?

Regler som styr myndigheter:
Serviceskyldighet!
Tid?
Form?

Arbetsrätt
Arbetstiden?
Gemensam policy?

13

När Lena återvänder till arbetet på måndagen står den grupp av studenter som mejlat Mats och Karin utanför Lena dörr. De vill diskutera seminariet de just haft. De menar dels att läraren som hållit i seminariet inte varit särskilt tillmötesgående, dels att läraren endast låtit kvinnorna i seminariegruppen komma till tals. Studenterna anser att läraren diskriminerat och varit ytterst nedlåtande mot männen i gruppen. Lena inser nu att det här är en studentgrupp som är ganska "orolig" och att det nog kommer att bli en hel del "spring i korridoren" under kursens gång.

14

?

Regler om diskriminering

Arbetsrätt Stöd!

15

Frågor?

16